

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 „ — „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, május 11.

Delegátusok a király előtt.

Külügyi és hadügyi viszonyainkról nem a tulajdonképpeni trónbeszédben, melylyel az országgyűlést megnyitja, hanem a delegátusok fogadtatása alkalmával szokott nyilatkozni a király.

Ugy tekintik a mi jó királyunkat, mint az uralkodófiók atyai barátját, mint a béke legerősebb oszlopát. És azért egész Európa feszült figyelemmel hallgatja az ő bölcs szavait, ma még az új világ rész is ide figyelt.

A királyi szavak az ágyuk dörgése között is világszerte jó benyomást fognak kelteni.

Amerika meglehetősen megkapta a semlegességi nyilatkozatot. De emellett oly nagy méltánylással emlékezik meg *Szentatyánknak* a béke fenntartására irányuló s az összes nagyhatalmak által támogatott törekvéséről s oly őszinte elismeréssel a spanyolok méltányos magatartásáról, hogy kitetszik belőle a rokonszenv a spanyolok igazságos ügye iránt.

A királynak az az óhajta, hogy vajha mielőbb véget érne a háboru, talán az intervenció kezdetét jelenti.

Csak egy szava nehezedik súlylyal monarchiánkra, amely haderőnk nagyobb mérvű fejlesztését szükségesnek mondja, de ezt felsőbb érdekek, a kettős monarchia békéje s nagyhatalmi állásunk parancsolják.

Budapesti tudósítónk a következőkben számol be a delegátusok fogadtatásáról:

A király ma déli 12 órakor az osztrák delegációt, 1 órakor a magyar delegációt fogadta.

A magyar delegáció tagjai fél 12 órakor gyülekeztek a főrendiház üléstermében, 1 órakor pedig a király elé vonultak, ahol a delegáció elnöke, *Szell Kálmán* a fogadtatás alkalmával a királyhoz a következő beszédet intézte:

Szell Kálmán beszéde.

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Elődjünk által 30 év óta gyakorolt hagyományos szokás és szívünk érzelmei hoztak bennünket Felséged legkegyesebb színe elé.

Mielőtt küldetésünkhöz híven az 1867: XII. t.-cikk által reánk ruházott feladat megoldásához fognánk: sietünk Felséged trónjának számolyára legmélyebb hódolatunkat letenni és Felségedet ez alkalommal is öröklött hűségünkről és rendíthetetlen ragaszkodásunkról biztosítani.

Azt hisszük, hogy a mikor ezzel tesszük meg az első lépést, a legjobban kezdjük meg munkánkat.

Felséged bölcsesége és békeszeretete, amely előtt Európa a legnagyobb tisztelettel hajlik meg, biztosította nekünk hosszú évek során át a béke áldásait.

A barátságos és jó viszony, melyben minden hatalommal, különösen a velünk szomszédos államokkal állunk és a hármasszövetség, az európai békének ezen elsőrendű tényezője, remélhetőleg meg fogják őrizni számunkra még hosszú időkre a békét, a melyre a mai nagy gazdasági és társadalmi problémák között minden állam utalva van és a melynek áldásai nekünk, fejlődő országnak, az állami intézmé-

nyek kiépítésének munkájában oly nagyon szükségesek és becsesek.

Távoli tengerentúli földrészekben ellenséges és áldatlan csatázás folyik. Erdekeink ott semmiben sincsenek érintve és így természetesen legkövetkezik ebből ezen háboruval szemben állásunk semlegessége; mélyen sajnáljuk azonban azt a pusztító szerencsétlen viszályt.

De mert tudjuk, hogy végre a béke legbiztosabb kilátásai mellett is önmagunkról önmagunknak kell gondoskodni és az igazi biztonság az önerőben fekszik, nem fogunk megtagadni semmit, a mi az osztrák-magyar monarchia és hazánk védképességének biztosítására és erősítésére — mert mindkettő védelmi érdekei elválaszthatatlanul azonosak — mulhatatlanul szükségesnek bizonyul.

Felséged kormányai, Felségednek mint legfőbb Hadurnak intencióhoz képest gondoskodtak a multban is arról, hogy a képviselők által áldozatkészséggel megajánlott eszközök segítségével, a közös hadsereg — Felséged erőteljes és vitéz serege, a mely miénk is, a melyben ifjuságunk virága rója le védelmi kötelességét a haza iránt, folytonos fejlődéssel és tökéletesbüléssel a harczképesség oly fokát érje el, mely büszke öntudattal és a biztonság megnyugtató érzetével tölt el bennünket.

Mindazt fel fogjuk készséggel ajánlani ezután is, a mit az ország anyagi ereje és gazdasági forrásai megengednek, mert ezeknek érintetlen megőrzése az államnak életfeltétele és a védképességnek magának is legelső biztosítója.

Felséges Császár és Apostoli Király!

Az utolsó két év eseményei gazdagok voltak a kegyeletes megemlékezés örömeiben.

Ezen ünnepek csillogó fénye letűnt, de a mi nem tűnt el, hanem mély nyomokat hagyott hátra és a nemzet számára kincseket rakott le: az a királyi nyilatkozatok és tények

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Két penny.

Sawdry T. után: Mendelényi Béla.

Am a dühösen féltékeny emberkét nem lehetett oly könnyen megnyugtatni.

— Tagadásod mit sem használ! — kiáltott neje, — nem tudsz elámitani! Hallottam minden szót, mit egymással váltottak!

— De hiszen én egyetlen egy szót sem szóltam, — mondá a hölgy — a ki különben eléggé csinos volt még ahhoz, hogy egy idősebb férfuban féltékenységet ébresztszen — nyugodtan.

— Kérlek, ne vitatkozzál velem! Csak nem hiszed, hogy oly öreg vagyok már, hogy éppenséggel megtompult volna már hallásom és homályosan látna két szemem? Hát talán nem Mrs. *Mandeville*-nek szólított téged ez az ur? És nem mondta, hogy közelebből ismer? Nos? Hiszen ez csak világos? Vagy még egyebet is halljak, hogy világosabban lássak? Igen, te nagyon is intim vagy ezzel az urral és hozzá még arra a vakmerőségre is vetemedtél, hogy őt itt, az én házamba fogadd!

S miközben így kiabált a szürke szakállas emberke, oly rettenetesen hadonázott karjaival, hogy közelbi messzire kirepültek a kabátja ujjaiából.

Mrs. *Mandeville* görcsös zokogásban tört ki. Mr. *Quish*, látva az egyre jobban tornyosuló felhőköt, sietve óhajtotta felvilágosítani a nekivadult férjjet.

— De uram! . . . kezdé harsogó hangon.

— Kérem!, egy szót se többé!, — üvölté a bőszerű férj; — nem teszek önnek semmi szemrehányást. Nem! Hogy ön egy ilyen csinos nővel való találkozás elől nem valami nagyon húzódt, ezt nem csodálom. Mert ugyan nem így tett-e volna az ön helyében sok más férfi is? Hanem te, — fordult végső elkeseredéssel nejehez, te! hová sülyedtél te? Oh, micsoda más is az én leányom! Ó ilyen esetben mindig megtudta volna őrizni a jól nevelt, erkölcsös nő méltóságát és büszkén utasította volna vissza bármely férfiü közeledését is!

Mrs. *Mandeville* erre már valóságos sirógörcsöket kapott.

Mr. *Quish* mindezek után, összeszedve minden képességét, stentori hangon kiabálni kezdett:

— Bocsásson meg uram és engedje meg, hogy azon kijelentéssel távozzam, hogy én ez esetben tökéletesen . . .

— Tudok mindent! — búgta sötéten a férj.

— Akasszanak fel, ha egy szavamot is hiszli, tört ki Mr. *Quish*-ből a kétségbeesés. De mikor mondom, hogy éppenséggel . . .

Ebben a pillanatban megszólalt a csengő.

— Ah!, kiáltá a szerencsétlen férj és boldog apa keserű örömmel, ez ő! Az én egyetlen, drága leányom. Magam nyitok neki ajtót. Hiszen ő az én egyedüli vigaszom, az egyetlen, a mi számomra még megmaradt!, — fejezé be a keserű felkiáltást remegő hangon és az ajtóhoz rohant.

Mr. *Quish* éppen a ház boldogtalan és rohamosan zokogó urnőjéhez fordult, hogy valami vigasztalót mondjon, — mikor olyan ismerősféle hang hallatszott az előszobában:

— Kedves atyám, mennyire fel vagy indulva!

— Igen gyermekem, — szólott megtörtén az apa, — mostoha anyád gyalázatosan megcsalt engem és te, te anygal, te vagy az egyetlen, a kiből még örömem telhet!

— Oh, ez nem lehet igaz, itt félreértés forog fön!, — hallá a szavakat Mr. *Quish*.

Nem tudta tovább tartóztatni önmagát, hanem az ajtó és a belépők elé ugrott ezen kiáltással:

— Igen, úgy van!

S midőn megpillantá a belépő ifju hölgyet, örömmel tette hozzá:

— Drága kisasszony, ön mindent tud és meg is fog magyarázni mindent!

Igen, Miss *Mandeville*, az egész kaland főhősnője állt előtte; de nemcsak állt, hanem hangosan fel is kacagott.

SZALMAKALAP

készítményeimet a
t. vevőközönség
kényelmére

REICHARD

áruházában

Nagyvárad Fő-utca, Orsolya-zárda épület,

helyeztem el, hol egyes darabok is gyári áron árussítatnak.

Tisztelettel

FRIEDLÄNDER HERMANN.

Telephon összeköttetés!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

egész sorozata, a melyek amaz ünnepeket soha el nem évülő történelmi jelentőséggel ruházták fel.

Ezredéves történelmünk tanúsága szerint a korona és a nemzet egybeolvadása törekvésekben oly erőt ad, a mely minden vésszel dacolni képes.

Szilárd alapokon nyugszik minden, ha király és nemzet egyet akarnak, ingataggyá válik e nélkül az egész állam élete.

Felséged felkereste hű magyar nemzete szívét és megajándékozta királyi bizalmának fényes jeleivel.

Felséged azzal a királyi tényével, hogy a multnak kegyeletos megemlékezésében és a nemzet legdrágább érzéseiben egyesült a nemzettel: magával ragadta és lángragyújtotta a bámulat és lelkesedés, a rajongó szeretet és örök hála érzésével hű magyar nemzetét.

A nemzet hálája és a nép szeretete, a korona legszebb ékessége.

A korona dicsősége és fénye besugarazza és megzománcozza a nemzet életét és a nemzet egyik legnagyobb leghatalmasabb erőforrása.

A nemzet ereje és boldogsága a trón legnagyobb biztossága, a mely az idők minden viharának ellentáll.

Az örömműnepek után a nagy munka komoly ideje következett be. Nagy és fontos, függő kérdések sürgős megoldása vár ebben az évben is az országra.

Hálás és hódolatteljes szívünk egész melegével kérjük a Mindenhatót, hogy Felségedet ezen Felségedre, a nemzetre és minden népeire oly emlékeztetés esztendőben is áldásának bőségével árasssa el és kísérje minden tettében és lépésében: részesei lesznek az Isten ezen áldásának eképen Felséged hű népei is, mert hiszen Felséged minden percze, minden gondolata, a tyai szívének minden dobbanása népei boldogításának van szentelve!

A király válasza.

A király erre következőképen válaszolt:

Hű ragaszkodásuk nyilvánítását élénk meglepéssel fogadom és hű köszönetem kifejezésével viszonzom.

Különös elégtételre szolgál ez alkalommal ujjalag hangsúlyozhatni, hogy viszonyaink az összes hatalmakhoz, különösen a velünk szomszédos államokhoz a lehető legjobbak.

A görög-török békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása felé közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további

— Mily pompás!, kiáltá, — most jut eszembe, hogy délben az omnibuszon, csupa feledékenységéből, tulajdon névjegyem helyett, a mostoha anyám névjegyét adtam át!

— Oh, te — te! — jajdult fel a szerencsétlen férj s most már egyuttal szerencsétlen apa is; te omnibuszon idegen férfiakkal névjegyeket osztogatsz és magadhoz invitálad őket? Oh! én szerencsétlen! Mennyire csalódtam benned is!

És a kétszeresen boldogtalan férfi kezeibe temette arcját.

— De hát mire való ez a felindulás? csodálkozik *Mandeville* kisasszony.

— S te még kérdezel?!

— Természetesen! hiszen nem tettem semmi rosszat! Ez az ur azért jött hozzánk, hogy meg hozza azon két pennyt, a mit én ma kocsidij fejében kölcsönöztem neki, mert hát a pénzes tárczáját otthon feledte. Nos és ha ki egyenlítetté tartozását, távozni fog és soha be sem teszi hozzánk többé a lábát. Hát mi van ebben olyan kétségbeesítő? Vagy talán nem így van?

Általános bámulás közepette Mr. *Quish* szomorúan kijelentette, hogy szóról-szóra így van. S a ház asztalára helyezve az — immár átkozott — két pennyt, nehéz sóhajjal távozott, örökre.

A szürke szakállu emberke, a már boldog férj és apa pedig megkönnyebbülten sóhajtott f. l.

egyértéző összműködése folytán nekünk a kelet politikai viszonyainak békés kifejlésére szolgáló szilárd alap fenn fog tartatni.

Azon okok, melyek arra indítottak bennünket, hogy a mult évben felmerült veszélyek elszigetelése és körül határolása céljából a többi hatalmakkal való egyértésünket anyagi közreműködéssel is tanúsítsuk, immár elesvén, elhatároztuk, hogy hadcsapatainkat és hajóinkat *Kréta szigetéről* visszavonjuk és ezen megnyitva maradt konkrét kérdés megoldásánál ezen-tul csak a diplomatiái tárgyalások terére szorítkozzunk.

Őszinte meglepésemre szolgál szárazföldi és tengeri haderőm ez alkalommal kirendelt csapatainak példás maguk-tartásáért és feladataik kötelesség hű teljesítéseért elismerésemet kifejezhetni.

Mély sajnálattal kell megemlékeznem a *Spanyolország és az amerikai Egyesült Államok* közt kitört ellenségeskedésekről, melyeket sem a *Pápa ő Szent-ségének* az összes európai nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a *spanyol kormány messzemenő előzékenysége* meg nem gátolhatott.

Midőn a *szoros semlegesség* fentartására el vagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhajításunknak, *vajha mielőbb sikerülne* a hadakozó feleknek a felmerült ellentétek *igazságos kiegyenlítése* útján e szomorító harcznak véget vetni.

Hadügyi kormányom, tekintettel a *bizonytalan helyzetre*, valamint az összes államok hadierejének gyorsan haladó fejlődésére, a fegyvereknek és a hadi anyagnak a mult évben jelzett és megkezdett *nagyobb mérvű beszerzését* ez évben folytatta.

Meg vagyok győződve, hogy ezen előrelátásból tett intézkedések megítélésében Önöket szokott belátásuk és hazafias áldozatkészségük fogja vezérelni.

Bosnia és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának költségei ez idén is saját bevételeikben lelik teljes fedezetüket.

Melegen óhajtván, hogy működésüket áldásos siker koronázza, szívélyesen üdvözlöm Önöket.

A szertartáson a közös és a magyar minisztereken kívül *Apponyi* Lajos gróf magyarországi udvarnagy, gróf *Bánffy* György főkamrás helyettes, gróf *Paar* lovassági tábornok főhadsegéd, gróf *Pálffy* Andor magyar testorkapitány és *Dictrichstein* herceg szárnysegéd is közreműködtek.

Az olasz polgárháboru.

Egészen elvonta a figyelmet a spanyolok és yankék harca, minden egyéb külföldi eseménytől. Várjuk az ágyuk megszólalását Kubánál, s a szomszédban történik szenzációs csata, a nép csatája saját katonaságával.

Az olasz polgárháboruban idáig több a halott és sebesült, mint a hetek óta huzódó spanyol-amerikai csatározásoknál.

Mi izgatta itt fel a népet?

A lapok mind pártállás szerint felelnek erre a kérdésre. Mi igyekezzünk objektívakat keresni.

Az olasz nép hol nagyobb, hol mérsékeltebb lelkesedéssel megalkotta az egységes birodalmat. Sietett szekularizálni és ezt oly pontosan keresztül vitte, hogy még a kegyes alapítványokat és a szegények táplálására tett fundációkat is elszedte. El is verte mind. Nagy hadsereget — tengerészetet szervezett, szabadkőműves uralmat tett a nyakára, tehát teljesen modern berendezést adott egyesített hazájának. De boldog soha sem volt az a nép.

Játszotta a nagyhatalmasságot — pedig koldus, kalandos gyarmat politikába kezdett — elverték. Bankjai elsikkasztották a pénzt, a dus Sziciliát kizsákmányolta a kormányzati rendszer, hol alig tudták elfojtani a lázadást s ime most lázad az egész ország s több helyen követelik a régi állapotok visszaállítását.

Nem speciális baj az olaszok baja, hanem közös Európa összes népeivel, kik egy vampir a spekuláns nagytőke alá vannak lánczolva, mely soha oly hatalmas nem volt, mint most — és a nép soha oly koldus mint most.

A népek lázongása és a tőke tulhatalmi helyzete közötti összefüggést lehetetlen észre nem venni.

A proletarizmus és a spekuláns tőke harca dul most Olaszországban is.

ORSZAGGYÜLES

A képviselőház ülése.

Budapest, május 11.

Szilágyi Dezső elnök az ülés megnyitása és a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja *Fenyvessy* Ferencz levelét, melyben lemond pápai mandátumáról, miután veszprémmegyei főispánná lett.

Napirenden van a

hitelszövetkezeti javaslat.

Makfalvy Géza: Örömmel fogadja a jelen javaslatot annyiban, mert a törvényhozás ezzel egy régi kötelességének tesz eleget a kis iparosok és gazdákkal szemben. Mert a kisbirtokos, ha hitelre volt szüksége mindig uszorosok kezébe került és kit ezen hiénák megfojtottak, többé nem volt képes lábra kelni.

Bármily örömmel látja a javaslatot, mégis fél tőle a *tulságos állami beavatkozás* miatt. Az állam átlépi a javaslatban a szükségességi határt és ezzel az önsegélyt, öntevékenységet nagy mérvben gátolja.

Különösen kifogásolja a javaslat második szakaszát, mely szerint szövetkezet ezen javaslat értelmében csakis a hatóság vagy nyilvános testület közreműködésével alapítható. Kifogásolja, hogy nem ismertetik a szövetkezetek alapszabályait és kívánja, hogy azokban világosan meg legyen mondva, miszerint a kormány vagy más hatalom oly nagy mérvben ne lehessen érdekelve a szövetkezeteknél, mely azt tulságosan befolyásolná, kifogásolja továbbá azt, hogy az állam az elnökön és al-elnökön kívül még a vezető igazgató kinevezését magának tartja fenn. Ezáltal a szövetkezetek az állam tulságos befolyása, gyámkodása alá kerülnek. S mivel éppen a tulságos gyámkodás az, mely gyengíti az önműködést, ellankasztja az öntevékenységet, azért nem találja helyesnek a tulságos állami beavatkozást.

Kifogásolja azt is, hogy a *400 Károlyi-féle szövetkezetet teljesen figyelmen kívül hagyták*.

Örömmel fogja megszavazni a javaslatot, ha a kormány nem fog göröcsösen ragaszkodni a javaslat változatlan elfogadásához, hanem módosításoknak helyt fog adni. Csak módosítva lesz képes a jelen javaslat áldást hozólag működni. Ha azonban a kormány ragaszkodik fog a változatlan elfogadásához, kénytelen lesz ellene szavazni, mert nem adhatja szavazatát oly javaslatra, mely törvény útján békót rak a szövetkezetekre és annak működését megbenjíti. Általánosságban elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a nemzeti pártón.)

Sámuel Lázár: A javaslat szükségességéről szól, mely hivatva van a kis emberek során javítani.

Szerinte a javaslat szükségességéről vitatkozni nem lehet, legfeljebb arról, vajjon az állami ingerencia, az állami segély és beavatkozás megfelel-e a szövetkezeti szellemnek?

Szóló szerint a szövetkezeti segélyezésnek az a módja, mely jelen javaslat alapja, teljesen helyes is lesz a kis emberek baján segíteni. A javaslatot általánosságban elfogadja.

A társadalom kiskorúsítása.

Ezután **Zichy Aladár** gróf állott fel szó-lásra.

Szóló a legnagyobb súlyt arra fekteti, hogy a szövetkezet magából a népből merítse erejét. A néppárt azonban, mely mindig a szövetkezetért harcolt, de ilyen szövetkezetekről, mint a milyeneket jelen javaslat kontemplál, nem is álmodott. Ne felülről erőszakolják a szövetkezeteket, hanem alulról csinálják, mint azt gróf **Károlyi** tette (ugy van! a néppárton.)

A jelen javaslat nem gyámolítja a társadalmat, hanem kiskorúsítja azt. (Ugy van! a néppárton.)

Pártja nevében kijelenti, hogy a javaslatot általánosságban nem fogadják el. Az esetben azonban, ha a javaslatot a részletes tárgyalás alkalmával úgy fogják módosítani, hogy az megfeleljen pártja intencióinak, akkor harmadszori olvasásban meg fogják szavazni. (Élénk helyeslés a néppárton.)

Báró Solymossy Lászlónak tetszik a javaslat, bár nem oda vág, a hová akar.

Vallásosság.

Nagyon is igaza van **Gramlány Kornél**nak, mikor egész őszintén rámutat arra a tényre, hogy »most a vallástalanság éli világát«. Nagy igazságokat mond akkor is, mikor ráutal a mai társadalom néhány szomorú tüneményére. Ismerjük azokat mindnyájan s nagyon jól esik látnunk, hogy az ifjuság, a jövőd nemzedék lapja megnyitotta hasábjait e jeles soroknak, mert abból halvány reménysugarat látunk előcsillámlani, mely szebb, a mainál vigasztalóbb jövőt ígér.

És ha már nyíltan bevallottuk a jelenkor vallástalan szellemét, nézzünk utána: honnan származott az, mennyire terjedt el s mint lehetne megakadályozni?

*

Van az emberben bizonyos dacz, a mely egész fajunkban általános s a melyet ha valaki megsért, csak annál erősebbé tesz. Olyanok vagyunk, mint az a kis gyermek, a kinek ha megtiltják, hogy a kerítésre másszék, hát csak azért is felmászik, holott a tilalom nélkül talán észébe sem jutna az efféle csíny. És később, mikor mint felnőtt ember egész nap a kerítésen lovgolhatna, mosolyogva gondol azokra az évekre, midőn ilyen apró tilalom megszegésével annyi kellemetlen percet szerzett gyermek szívének.

Ha valamely eszmét, legyen bár az a legferdebb gondolkodás eredménye is, elnyomnak, akkor annak életét évszázadokra biztosították. Az emberek nagy része csupa daczból marad hive vagy szegődik hozzá s mikor az eszme helytelensége napnál világosabban áll is előtük, akkor is összetartja őket az ellenfelek megszokott gyűlölése.

Szóról szóra áll ez a vallási kérdésben.

Vallási, erkölcsi és társadalmi szempontból egyaránt hibás volt az u. n. hitújítás. S hogy akkora terjedelmet vett, hogy századokon át fenntartotta magát, nem csekély része van benne a tagadhatatlan üldözéseknek, melyeknek az új felekezetek csaknem minden kormány részéről ki voltak téve. Az üldözések megszűnése halálos csapás lett a reformációra.

Hiveit egy ideig összetartotta a katolicizmus elleni vak gyűlölet; néhol még ma is ez legerősebb kapcsuk. S amint ez az egy kapocs meglazult, oldott kévéként szétomlanak.

Mert hiába. Az igazság csak egyféle lehet.

Ezt az igazságot vagy elismerem, vagy megtagadok mindenféle igazságot. És a szerint leszek katolikus a teljes igazsággal vagy atheista semmi igazsággal.

A nem katolikus vallások egymás után

kezdtek levonni ezt a következtetést. De az az ősi dacz nem engedte őket visszatérni az igazsághoz; inkább megtagadták egészen. És így hallhattam zsidó rabbit beszélni a sir fölött örök elmulásról, az örök élet teljes mellőzésével: így olvastam egy református »püspök« könyvében, hogy a biblia csak olyan csinálmány, mithosz, akár a görög istenek világa.

Daczos, merész föllépésnek mindig akad bámulója. Gúnyos szavakra mindig akadnak tapsolók. Aki pedig az emberi önállóság harcosául lép föl, annak mindig akad követője is elé.

Eleinte csak némely katolikus hittétellel szálltak szembe támadóik. Majd megkezdtek a többit is kigunyolni. Végre pedig világra eresztették a jajszót, hogy a katolicizmus lenyűgözi az emberi szellemet; fel kell tehát alóla szabadítani!

Ez a hármás fellépés hatott. S az igazság hiányában ingadozó felekezetek hitetlenné lett hiveihez — ki szégyenkezésből, ki gyűnőségéből — a katolikusok közül is, sajnos, számosan csatlakoztak.

A statisztika aránylag kevés felekezet nélküli embert mutat Magyarországon; pedig tényleg nagyon sokan vannak.

Ez a fejlődési folyamat szerencsére csak a felsőbb rétegekben ment végbe. A nemzet valódi erőforrása, a nép egészben véve ma is erősen vallásos.

A baj tehát csak az értelmiség körében van meg. De mert a művelt osztályok szorosan összefüggnek a néppel, nagy ideje nemcsak a kór tovább terjedését megakadályozni, hanem azt onnan is kiirtani, a hová eddig befészkelte magát.

Minő alapot választunk a kiirtásra?

Talán a családot?

Arra ma már nem sokat építhetünk. A papát elfoglalja a hivatal, a feljebb valók kegyeinek keresése, a mama kénytelen zsúrokat adni, nőegyleti gyűlésekre járni, a kis gyermek jó, ha a Miatyánkot tudja, mire iskolába kerül.

Ott aztán tanul bibliát, a mi nagyon szép, csak ne kellene szóról szóra bemagolni. Természetesen a katekizmust is be kell magolni, de legalább egy-egy kérdés rövid; könnyebben megy a tanulás. Hanem a vallásos érzés fejlesztésére ebben a korban nagyobb súlyt kellene fektetni. A középiskolában eleinte ugyanezeket tanulja kibővítve; aztán jön a rendszeres hittan, a mit legtöbb diák nem tanul meg, sőt át sem olvas, ha csak a felelés alkalmával, a »puskázás«-nál nem. Miért is vesződnék vele? Olyan mellékes tárgy az egész, a mit a többi tankönyvek egy része megzáfolni, kigunyolni iparkodik, a többi tanár figyelembe sem vesz — érdemes hát vele foglalkozni?

Ilyen vallástani nevelésből került ki a mai tanuló ifjuság. Ne csodálkozzunk aztán rajta, ha katolikus érdekek felmerülése alkalmával akárhányszor katolikusok részéről találkozunk legnagyobb járatlansággal, sőt rosszakarattal.

Ferde, hibás állapot ez; de — valljuk meg — saját magunknak nem kevés benne a részünk.

Ma, mikor az iskolák jórésze felekezetkülvüli, mikor az állami tanintézetekben vallástalan tanár állami védelem alatt működik, mikor a tankönyvek tulnyomó része hemzseg a rosszakaratu vallás ellenes tévesztésektől: óriási hatáskör nyílik meg a vallástalan előtt. Ennek volna feladata a többi tantárgyat mintegy ellensúlyozni, a tévedéseket megzáfolni, hogy így az iskolából nemcsak képzett, hanem meggyőződésből vallásos ifjak lépjenek ki, a kik hitök igazságait ha kell megvédeni is képesek a támadások ellen.

*

Luther és Kálvin a szószékkel támadtak ellenünk. A mint Pázmány Péter is a szószékkel harcolt ellenök, legyőzettek.

Ma teoriákkal tömik tele az ifjuság fejét s azokat terjesztik mindenfelé. Igaz, hogy ezek a teoriák igen gyakran ephemere jellegű, kétes becsű, sokszor egészen üres dolgok, de a tudomány tetszetős alakjában jelennek meg, a felületes, kevéssé képzett egyénre nagy befolyást gyakorolnak és az örök igazságok ellen vannak intézve. Ezeknek ugyan nem sokat ártanak, de

az ifjuság lelkében nagy kárt tesznek. Ellenük jobban fel kell fegyverezni őket.

Es akkor elkövetkezik az igazi vallásosság ideje.

R—r.

Fordulat az óvodaügyben.

— A kultuszminister kívánsága. —

Nagyváradon a kiseddóvás ügye hosszabb idő óta szönyegen levő, megoldatlan kérdés.

A város fenntartott V.-Velenczén egy községi óvodát, ezen kívül az irgalmas nővérek s magán óvónők végezték a kiseddóvás fontos teendőit.

Ez az állapot azonban, belátták, tovább fenn nem tartható. A város köteles a kiseddóvásról gondoskodni, de számolni kell a város anyagi viszonyaival is.

A kir. tanfelügyelő: **Sipos Orbán**, dr. **Bulyovszky József** polgárnagy, dr. **Sipos Árpád** iskolaszéki elnök, **Réz Mihály** felügyelő-igazgató és **Böszörményi Géza** óvoda bizottsági elnök együttes buzgólkodással akként óhajtották megoldani az óvodaügyet, hogy az egyetlen községi óvodán kívül kilencz magánóvónőnek évi 750 frt segélyt adjon a város s az illetők kötelesek a város felügyelete alatt megfelelő óvodákat fenntartani. Ezen rendezési módot Nagyvárad város közgyűlése is elfogadta s annak rendje és módja szerint a törvényhatósági bizottság elhatározását jóváhagyás végett felterjesztették a közoktatási miniszterhez.

Az illető óvónők pedig a segély biztos reményében s illetékes tényezők biztatására, már be is rendezték az óvodákat, sőt némelyiknek új óvoda épületet is emeltek, hosszabb idejű lektetés mellett.

Mint értesülünk, az ügyben nagy fordulat állott be.

Ugyanis a miniszter *nem hagyta helyben* a közgyűlés határozatát. Az óvoda-ügyet más-ként óhajta rendezni. Ajánlja, hogy az évi 6750 frt segély-összeg kiadása helyett vegyen fel a város egy megfelelő amortizációs költséget s ebből építsen óvoda épületeket. Az állam évenként az óvoda kezelésének költségét megtéríti. Ez alapon megfelelő számú minta-óvodát lehetne berendezni Nagyváradon.

Ez minden esetre helyes megoldása lenne az óvóügynek, s Nagyváradra nem igen hárulna más kiadás az óvoda épületének fentartásánál. Azonban a város alig térhetne ki, már csak humanus szempontból sem, az elől, hogy valami módon kárpótolja azokat az óvónőket, akik nagy költségbe verték magukat s a város pénztárának érdekéből (mert a segély megszavazására ez birta a várost) súlyos anyagi kötelezettségeket vállaltak.

E tárgyban különben értekezlet volt tegnap a városházán, a melyben részt vettek: **Sipos Orbán** kir. tanfelügyelő, dr. **Sipos Árpád**, **Böszörményi Géza**, **Réz Mihály** és a városi tanács tagjai,

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Május 12. A »Bihoreana« román bank alakuló közgyűlése a Zöldfában d. e. 9 órákor.
- Május 12. Városi közgyűlés d. u. 8 órákor.
- Május 14. Vivó-verseny a Zöldfában.
- Május 15. Az iparos ifjak egyesületének rendkívüli közgyűlése d. u. 3 órákor.
- Május 18. Liptay István sajtópöre.
- Május 25. Nyíray Elek sajtópöre.
- Május 29. A gyorsíró-kör Stolce-ünnepélye.
- Június 14. Biharmegye központi választmányának ülése d. e. 11 órákor.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **A fagyos szentek.** A magyar gazdák félve várják a három napot, a melyen a fagy ősidők óta igen sokszor legszebb reményeiket tette tönkre. Ez a félelem Pongrácz, Szervác és Bonifác nevéhez van fűzve. Ma kezdődik a három nap, Pongráczzal. Kevesen tudják, mi az oka annak, hogy május e három napján, (melyekhez még Orbán napja — május 25. — is csatlakozik) oly gyakran szokott fagy lenni? Ujabb időben több szak tudós foglalkozott e kérdéssel. Általános véleményük az, hogy e tünény oka a május havi meteorológiai viszonyokban keresendő. Európa északi és nyugati részén u. i. igen nagy a légnyomás, mely a déli és délkeleti részén annál alacsonyabb, s így jelentékeny hőkeveredést okoz. Legalacsonyabb pedig a légnyomás a magyar alföldön és a Balkán-félszigeten. Egyik tudós el is nevezte ezért a fagyos szenteket magyar szenteknek, míg egy másik svéd szenteknek mondja őket, mert a hőkeveredést a Svédországból jövő szelek okozzák. A három fagyos szent mintha már előre bejelentették volna jövetelét, pár nap óta meghűlt a levegő. A déli órákban érezhető csak a nap melege. Bizony pedig mérhetetlen csapás lenne az ugy is sanyaru viszonyok közt lévő gazdáinkra a pusztító fagy.

* **A hadapród iskola vízvezetéke.** Már említettük, hogy a nagyvárad honvéd-hadapród iskola vízvezetéki belső felszerelése olyan nagyszabású lesz, hogy mintegy 60 ezer frtba kerül. A város az iskola részére 100 mm. átmérőjű csövet rakatott le. Ezt azonban a honvédmíniszteriumnál szűknek tartják arra, hogy elláthassa a hatalmas területet kellő vízzel. 125 milliméter átmérőjű csövet kívánnak. Új csövek lerakása pedig a városnak tetemes költségébe kerülne, de teljesen felesleges is. A városi főmérnök jelentésében hivatkozik arra, hogy ne vegyék a nagyvárad vízvezetékét a budapesti vízvezeték alapján, mert Nagyvárad város vízműve 6 atmoszférai légköri nyomással működik s így a kiömlése igen erős. Például hozza fel a főmérnök miszerint a közvágóhidnál 9 méter magasban 80 mm. átmérőjű csövön óránként 31 köbméter víz ömlik ki. A hadapród-iskolához továbbá még egy második bevezető csövet is kívánnak és pedig a Rhédeykerthez vezető ut felől. Ezen második csövet a főmérnök megengedhetőnek tartja, de csak úgy, hogy ez a cső elzárva és leolmozva legyen és csak tűz, vagy más baj esetén nyitható ki. Ez az intézkedés azért is szükséges, hogy a fővezetékhez beillesztett órán a mérnöki hivatal kenstatálhassa mennyi vizet fogyaszt az iskola.

* **Személyi hír.** Sipos Orbán kir. tanfelügyelő iskola látogatásokra tegnap hosszabb időre elutazott.

* **Az Erzsébetvárosi templom építése.** Az Erzsébet-városi templom építő bizottsága ma délelőtt ülést tartott, *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester elnöklése mellett. Javasolja a bizottság a tanács előtt, hogy a templom tornya részére szükséges négy harangot, a melyeket *Tóthfalussy* Béla plébános már megvizsgált, vegye át a város 13,000 frtnyi árban. A templom felszerelésére vonatkozó kisebb jelentőségű ügyek elintézése után az ülés véget ért.

* **Előléptett segéd-tanfelügyelő.** A nagyvárad kir. tanfelügyelőség segéd-tanfelügyelőjét: *Szeifert* András, a vallás és közoktatásügyi miniszter IX. fizetési osztály I. fokozatába nevezte ki.

* **Az oldalfegyver.** Zólyom megye közgyűlése, egy katonai affér alkalmából feliratot intézett a képviselőházhoz, amelyben rámutat azon sajnálatos incidensekre, amely hol itt, hol ott a polgárság és katonaság között előfordult, s a polgárok biztonsága a katonai oldalfegyverekkel veszélyeztetve van. A feliratban kéri a képviselőházat, hogy törvényes intézkedést tegyen a katonák oldalfegyver viselése iránt, illetve az oldalfegyver viselését rendezze. Nagyvárad város tanácsa tegnap tárgyalta a párpolás végett megküldött feliratot s annak egyszerű tudomásul vételét javasolja.

* **Nagyvárad írásban és képben.** A *Magyarország és a nagyvilág* című három nyelven megjelenő képes folyóirat számonként egy-egy magyar város leírását hozza képekkel. A lap kiadóhivatala megkereste Nagyvárad városát is, hogy anyagi támogatás ellenében hajlandó Nagyváradot írásban és képben ismertetni. A városi tanács a kérelmet nem találja teljesíthetőnek, részint azért, mivel nemrég lett a város ismertette a *«Látogatók Lapjában»* részben pedig a kért segítyezés hiánya miatt.

* **Halálozás.** Részvétellel értesültünk a nagyvárad posta tisztikar gyászáról. Egyik derék kartársuk: *Moldoványi* Lajos posta-távirda tiszt kedden délután elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 3 órakor lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Özv. *Moldoványi* Lajosné, szül. *Dernyei* Karolin, mint neje. Özv. *Moldoványi* Lajosné, szül. *Kovács* Anna édes anyja, ugyiszintén *Dernyei* Ferenc és neje *Gerbl* Karolin mint apósa és anyósa gyermekeikkel: *Moldoványi* Juliánna, *Ferencz*, *Margit*, *Sándor*, *Pál*, *László* és *Antal* testvérei, *Moldoványi* Szeréna, férj. *Tóth* Imréné, *Moldoványi* Iván és neje mint unoka testvérei, valamint számos rokonok nevében mély fájdalommal tudatják, felejthetetlen férjének, fiu, testvér és rokonnak *Moldoványi* Lajos m. kir. posta és távirda tisztnek f. hó 10-én d. u. fél 5 órakor életének 38-ik, boldog házasságának 3-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászosan elhunytát. A megboldogott hült tetemei f. hó 12-én d. u. 3 órakor fognak Ujsor 871. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a várad-olaszi-i sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 13-án d. e. 10 órakor fog a Várad-olaszi r. kath. plébánia templomban az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, kartársai tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1898. máj. 10. Béke hamvaira!

* **Viharok a Mátrában.** A Mátrában a múlt napokban óriási viharok dühöngtek. Mint jelentik, a vihar ugy a határban, mint a községekben nagy kárt okoztak. Az eső az elmúlt hét majd miudegyik napján eset két, alkalommal óriási felhőszakadás volt, melynek folytán megdagadtak a hegyi patakok s a víz kicsapva medréből előntötte a vetéseket, amelyben óriási kárt okozott. A víz némely helyen, mint Szuhán és Maczokán behatolt a községbe is és több házat elmost. Szuhán az esővíz árja erősen megrongálta az üveghutát is. A borzasztó szélvész, mely a felhőszakadást megelőzte, nagy pusztítást vitt véghez a gyümölcsösökben.

* **Hazakerült jómadár.** Valószínűleg emlékeznek még reá kedves olvasóink, hogy február 10-ike táján, a környékbeli gyujtogatások révén reá tette a kezét a hatóság *Fucs* Péterre és biztosított menetben beindította őt a nagyvárad kir. ügyészség vendégszerető hajlékába. Am *Fucs* Péter, mikor behozták és vallatásra fogták, nagyon ködös diskurzusba kezdett, ugy annyira, hogy semmiképpen sem tudtak eligazodni zavaros feleletein. Látván pedig azt, hogy *Fucs* Péterrel nem lehet okos és számbavehető diskurzust kezdeni, utnak indították őt, elmebeli állapotának felülbírálata végett Budapestre. Történt pedig mindez február 12-én. Azótától fogva azután *Fucs* Péter a fővárosban üdült, mint megfigyelt és figyelés alatti. Tegnap azután hazakerült, megjött. Meghozta illő fedezet mellett és a szükséges iratok kíséretében, a mely iratokból olyasforma derült ki, hogy *Fucs* Péternél nincs egészen ki a 32. Más szóval: elmebeli állapota abszolote nem kávéház. Már most két alternatíva előtt áll a hatóság; vagy beosztja a Bihar megyei kórház kószosai közé, vagy szélnek eresztí kegyelemben és nyugalommal. A végleges fordulatról különben beszámolunk majd legközelebb.

* **Nem jó fegyverrel játszani.** A *«Pécsi Közlöny»* közli az alábbi két szomorú esetet: *Dobos* Mihály siklósi lakos a múlt napokban egy régi flobert javított s a vele egy házban lakó *Elflein* Ferencz fésűs is ott időzött a szobájában. *Dobos* tréfából ráfogta a fegyvert az öregre, de az nem sült el s mindket-

ten nevettek, hogy a fegyver csütörtököt mondott. Később ismét ráfogta a fegyvert, s akkor a fegyver elsült, a golyó az öreget gégéjén találta. *Dobos* az eset után önként jelentkezett a járásbiróságnál, az öreg pedig több napi súlyos kínlás után tegnap előtt meghalt. — A másik hasonló baleset Pécs mellett történt. *Szeifert* András, baari csősz, ki számos éven át hűen végezte tisztét, s mint jó keresztény családapa mindenki becsülését kivívta, május elsején reggel 1 órakor váratlan halállal mult ki. Revolvert vett, melyből az előbbi tulajdonos kiszedte a golyókat, egyet azonban visszahelyezett *Szeifert*-re; ekkor odalépett *Jung* Mihály baari lakos és mit sem tudván a benne levő lövegről, hirtelen kezébe vette a fegyvert, a csősz fejének czélezott, egy durranás és *Szeifert* vértől borítva összeesett. Most már künn pihen az áldozat a temetőben. Tehetetlen özvegye s három apró árva siratják a kenyéradót.

* **Térzene.** Tegnap este tartotta meg a katonai zenekar az idén a második térzenét a *Schlauch*-térzen változatos programmal. A sikerült térzenén igen nagy s előkelő közönség volt jelen.

* **Rendőri hírek.** Az elmúlt éjszaka *Kohn* Zsigmondné kapuczinus-utczai lakostól elloptak két bodon zsirt. A rendőri nyomozás a tetteseket eddig kinyomozni nem tudta. — *Varga* Lajos kőműves tegnap a koma asszonyát *Kelemen* József-nét meglapta, ellopván tőle 12 frt értékű ruhanevet. A tettest elfogták.

* **Uj gyógyviz.** Mindnyájunk legnagyobb gondot az egészségre fordítunk és nem mulasztunk el semmi alkalmat, melylyel egészségünket jobbá tehetjük s ezért a legmelegebben ajánlhatjuk kitűnő orvosok által elismert gyógyhatásu u. n. Erdély-Kovácsna kincse a *«Horgász»* forrás-víz, mely a napokban megérkezett. S egyedül kapható *Kádár* János üzletében. Kellemes íze, üdítő tulajdonsága miatt tisztán élvezhető. Bámulatos hatása van a hurutos bántalmaknál. Influenza alatt vagy után fellépő légső és tüdőhurutnál, heveny vagy idült gyomor, de különösen béhurutnál. Reggel 5 és 6 órakor, délelőtt 10, délután 4 órakor egy-egy vizes pohárral kell inni. A vékonyabb légutak hurutjánál belélegzés (inhallatio) alakjában kitűnő hatása.

Ad vocem «gy. k.»

Történt pedig a legutóbbi szombaton, hogy *Leander*, mint ilyen, nagy távgyaloglást rendezett; kiindulólaga a *Szent László* tértől és kiérőleg a *Félix* fürdőig.

A fenomenalistágyaloglásnak három kiemelkedő momentuma volt, és pedig:

1. Hogy 1000 pohár sörben *Kiss* Dáviddal kötött fogadás volt a pályabér;
2. Hogy 75 perczre szólt a fogadás;
3. Hogy 67 percz alatt meglepte főntebb nevezett *Leander* az utat és 8 percznyi fényes rekordjától megszédülve, 7 óra 30 perczkor (reggel) fölvette a gyaloglók királya (olvasd gy. k.) nevet.

Eltekintve attól, hogy ez a nagyhorderejű fogadás azóta szóbeszéd tárgyát képezte, el a *Demetrovics* féle sörkosztoldától egész a *Király*-féle kávékotsmáig; eltekintve továbbá attól, hogy *Leander* azóta szerényen csupán gy. k.-t ír különben is ismeretes és népszerű neve mellé; eltekintve végül attól, hogy vele rokonszenvező barátai az 1000 pohár sörből csak annyit láttak, mint az époszirók fejedelme: a vak, de nagy *Homérosz*; eltekintve legvégül attól, hogy az ily visszás állapot még csak nem is bodega;

szerény sorok alatti írója szintén utnak indult vasárnap délután, még pedig a *Barátok* templomától, délután 5 és fél órakor és lehetőleg sebes lep-

tekben haladva, a következő büllten-ekben számolhat be leirt utjáról:

1. 5 és fél óra és 4 perc. Sebes haladás, kinos feltűnés; gyalázatos kövezet;

2. 3/4 óra. Sebes haladás; kalap le; szivet faszaró illat; mindenfelé mulatozó katonaság; megriadt tehéncsordák; várm; borzalmas porfelleg;

3. 6 óra. Stáció a Peczeszöllösi kocsmánál; álló sörök; egészségi állapot tikkadt;

4. 6 ó. 15 p. Sebes haladás, kevésbé egyes irány; lépten-nyomon birka, disznó és egyéb civilizálatlan csordák. Egészségi állapot — tikkadt

5. 6 óra 10 perc. Bámulatos szilvórium-kosztok; fölséges haladás; üvöltöző kutya és derülő falusiak; haladás fényes; egészségi állapot ingadozó, különben azonban kitűnő;

6. 6 óra 27 perc. Megérkezés a Félix-fürdőbe; gyönyörű idő; fényes fogadtatás; konstatació annak, hogy még nincs 1/27; egészségi állapot: szörnyen tikkadt; döntő fürdés;

7. 7 óra 25 perc. Általános üdülés; rohamos áldomás-kosztolás; emelkedő hangulat, mint egészségi állapot; üdvözlő tóztok; koccintások;

8. 7 óra 29 és fél p-rcz. Ünnepelet meghatva felemelkedik es kijelenti, hogy:

1. Nem fogadásból, hanem azért jött gyalog, mert minden közlekedési eszköz igénybevétele holmi tökebefektetéssel jár;

2. Nem is azért sietett, mivel tán kergették volna; hanem pusztán azért, hogy a lealkonyodó nap örök szépségein merengő fürdő-publikum között olyannyira megindultakat is találhasson, a kik kések még a Singalériákra is előfizetni.

3. De miután, saját hibáján kívül a Leander által elért 67 percnyi rekordot éppen 10 perczel javította meg, kénytelen őt a »gyaloglók királya« címtől, mint ilyentől megfosztva, a »kutyagolók boeskorosának« nyilvánítani; míg maga felveszi ezennel a »meglepő sikerrel lépdelők egyike« címet, mint olyat; azon kötelezettséggel mégis, hogy e címet csupán országos ünnepélyeket követő éjjeleken át fogja viselni.

Mely büllteneknek apokrifcize uton való közvétetele után — azon kijelentéssel, hogy nem mind káváház az, a hol a leanderek, mint üdületi kellékek és epithetonok virulnak — maradtam kiváló mértékben hívük:

Buksy,

a m. s. l. e.

SZINHÁZ.

Lear király.

Fényes ruhatárral, zajos tapsok között és rettenetes hosszadalmasan került színre tegnap este a jó Lear király. E Kovács Gyulának bő alkalma volt deklamálni s ezzel bizony nem élt vissza, bő alkalma volt továbbá pózolni, s ezzel egy kissé mohon élt és bő alkalma volt a felvonások után függöny elé lépni, no ezzel élt a legszivesebben. Egyéb-iránt azonban nagyon kottára szedett alakítás volt, a mit tőle tegnap láttunk és sokkal kevesebb ambícióval is megcsinálhatta volna mindazt, amit megcsinált.

Kothurnusban játszik unos-untalan és bizony, még mikor dobbant is 4/4-es taktusban cselekszi. Hajl, vége van már a hüper-romantikus iskolának a szinpadon.

Rózsahegy bohóca bizony jó alakítás és ugyanilyen volt Tompáé (Edgar) is. Közvetlen őszinte sikerük volt mindkettőjüknek.

Hatala Györgyike Cordeliájára csak jót mondhatunk; ugyanugy Szentgyörgyi (Kent gróf) alakítására. De hogy altató hatása volt egészben a tegnapi előadás, az bizonyos, — de hogy telt házat érdemelt volna, az is.

A holnapi előadás. Pénteken kerül bemutatásra az első újdonság: »Katonadolog« Sylvane és Gascogne rendkívül ötletes és mulatságos bohózata, mely a budapesti Víg-színházban nagy sikert aratott s ma is állandó műsor darabja. A főbb szerepeket: Baróti I., Laczkó A., Marosi A., Odry, Nyárai, Vendrey, Rózsahegy és Leővei játsszák.

Heti műsor.

Csütörtök: Ne bánts virág.

Péntek: Katona dolog. (Elször.)

Szombat: Katona dolog. (Másodszor.)

Vasárnap délután: Bolondok háza.

Vasárnap este: Sárga csikó.

SPORT.

Vívóverseny Nagyváradon. A vívás határozottan a legszebb, legnemesebb s a legegészségesebb sportok egyike s talán minden sportüzés mellett az első helyen áll. Főnséges látványt nyújtanak a csupa izom férfiakok, a kardok büszke összevillanása. Nagyvárad sportkedvelő közönségének lesz alkalma legközelebb mesteri kardvívásban gyönyörködni a menyinyiben báró Schappon Samu nagyhirű vívó mesterünk e hó 19-én tartja meg vívóversenyét a realiskola tornacsarnokában. A verseny éppen ünnepnapra áldozó csütörtökre esik s így bizonyára nagy közönség fogja a versenyeket végig nézni. A versenyre megvannak hiva a budapesti, aradi, kolozsvári, debreczeni és szegedi atletikai klubok s vívó iskolák mesterei s igen érdekes mérkőzésekre vannak kilátások. A versenyen több díj lesz. Ezek közt bizonyára a legnagyobb versengés lesz a nagyváradai hölgyek díjára, melyre az előkelő hölgyvilág gyűjtést indított. Ezenkívül számos arany, ezüst éremdíjak lesznek. A vívóverseny iránt nagy az érdeklődés.

Igazságszolgáltatás.

Botrány csinálók a templomban. A pécsi törvény kedden kilencz templomi botrány csináló asszony felett ítélkezett, s mindennyit elítélte. Az eset O l a s z községben történt a mult esztendőben, ahol kilencz rácz asszony botrányt csinált, mert az istentisztelet az nap nem horvát nyelven tartatott. A pécsi kir. törvényszék tegnap valláselleni vétség miatt nyolczat ezen asszonyok közül nyolczat hét napra foga házra és 5—5 frt. pénzbüntetésre ítélte, egyet pedig tizen négy napra foga házra és 10 frt. pénzbüntetésre. A kir. ügyész súlyosbitásért, az elítéltek enyhítésért fellebbeztek.

REGÉNY-CSARNOK.

Fitz Clarence és Ethelton Rosannah szerelme.

Irtá: MARK TWAIN. Ford. M. J.

Kezébe vette útibőröndjét s egy hordozható telephont, lerázta lábairól a hazai havat s elindult a világba. Vándorolt keresztül-kasul egyik államból a másikba. Az emberek elbámultak, midőn olykor egy halvány, szomorú embert láttak, aki télen, magányos helyeken felkuszott egy telegraphpóznára s óráig elidőzött ott egy kis kagylót a füléhez nyomva. Aztán sőhajtvá leszállott s szomorúan mendegélt tovább. Néha utánna is lőttek, mint azt a parasztok léghajósok után tenni szokták, mert bolondnak és veszélyes embernek tartották. Ruhája át volt lyuggatva a golyóktól s ő maga is megsebesült. De ő mindezt türelmesen elviselte.

Mikor vándorlását megkezdette, gyakran felkiáltott:

— Oh, ha hallanám valahol a »Szevet yband-by«-t.

Később azután már az aggodalom könnyei között mondogatta:

— Oh, ha csak legalább valami mást hallhatnék!

Igy telt el hét hét s végre résztvevő emberek magukhoz vették őt és bevitték New-York egyik magán tébolydjába. Nem szabadkozott. Erzése, reménye, egész erélye oda volt. Az igazgató résztvevően s igen jól bánt vele és egy kényelmes társalgó és hálószobát bocsátott rendelkezésére.

A beteg csak a hét vége felé hagyhatta el először az ágyat. Kényelmesen elnyutózva feküdt a kereveten s hallgatta a márcziusi szél panaszos süvöltését és az utcán járó-kelők lépteinek fel-fel ható zaját; este hat óra volt s az emberek New Yorkban hazafelé tértek az üzletekből. A kandallóban tűz égett és két lámpa világította meg a szobát. Így bennt meleg és bizalmas volt, jóllehet kinn éles és viharos idő volt; így bennt világos és kellemes volt, jóllehet kinn sötét és mogorva kinézésű volt minden. Alonso csöndesen mosolygott, midőn arra gondolt, hogy az ő szerelméből kifolyó buzgalmát az emberek örütségnek tekintik s épen tovább akarta szőni gondolatait, midőn hirtelen gyöngye hang ütötte meg fülét, mely mintha valami szellemtől jött volna. Érverése elállott, nyitott ajakkal s visszatartott lélegzettel figyelt. Az ének újra felhangzott — Alonso hallgatódzott s csendesesen, mintegy önkénytelenül fölemelkedett fekhelyéről. Végre elkiáltotta magát:

— Ő itt van! Oh, ezek az édes hangok!

Odasietett a szeglethez, honnan a hangok jöttek, félrevonta a függönyt s ekkor egy telephont vett észre. Oda illeszté a kagylót füléhez s midőn az utolsó dallam is elhangzott, örömmel kiáltott fel:

— Hála neked, Istenem! végre feltaláltam. Szólj hozzám, édes jó Rosannah! Az a rettenetes titok, mely elválasztott bennünket, fel van fedezve. A semmirekellő Burley volt az, ki nem átallta a tisztas papiöltönyt venni magára, beosonni hozzám s hangomat utánözva, téged oly vakmerő módon megsértett.

Pillanatnyi, kinos szünet következett, mely egész örökkévalóságnak tűnt fel Alonso előtt, azután az előbbi hang megszólalt:

— Oh mondd még egyszer ezeket az édes, drága szavakat, Alonso!

— Ez az igazság, a teljes igazság, Rosannah, amit elmondottam és meg fogod kapni a teljes, csalhatatlan bizonyítékot is.

— Oh, Alonso, légy mellettem! Ne hagyj el! Engedd, hadd legyek abban a tudatban, hogy itt vagy közelemben!

— Mondd, hogy semmi sem választ el ezentúl egymástól bennünket! Oh ez a boldog, ez az áldott, feledhetetlen óra!

— Minden évben megemlékezünk róla, Rosannah, minden évben midőn ezt az órát ütöni fogja a harang, minden évben a mi életünknek.

— Úgy teszünk, Alonso, úgy teszünk!

— Négy perczel este hat óra után, Rosannah, ez lesz az —

— Huszonhárom perczel déli tizenkét óra után ez —

— De Rosannah! Szerelmem! Hol vagy hát te?

— A Sandvich-szigeteken, Honoluluban. És te hol vagy? Maradj velem! Ne hagyj el egy pill natra sem! Én nem tudnám azt elviselni! Otthon vagy?

— Nem édes szerelmem, New-Yorkban vagyok — betegen, orvosi gyógykezelés alatt.

— Kétségbeesett kiáltás hallatszott e szavak után az Alonso fülébe, de halkán, mert hisz a megtett 5000 mérföldnyi út eléggé meggyöngyösködte. Alonso sietett a válasszal:

— Légy nyugodt, gyermekem. Nem komoly dolog az egész. Most már jobban érzem magam, különösen, hogy a te hollétedet tudom. — Rosannah?

— Mi az Alonso? Oh, mennyire megijesztettél! Beszélj!

(Folyt. köv.)

TA VIR A T O K.

György herceg kormányzósága.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) The sz á l i a kiürítését kétségkívül György hercegnek Kréta kormányzói székébe való beültetése fogja követni. Ezt a feltevést úgy az orosz, mint az angol lapok mint fait accomplit-t közlik és így nagyon biztosra vehető, hogy így is lesz.

Egy főherceg operálása.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Károly István főherceget Berlinben rendkívül veszélyes altesti bajban szerencsésen operálták.

Lujza hercegné csödben.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Lujza vagyonára alkalmasint csödet kérnek. Stefánia által girált váltókat kifizetik.

Az osztálysorsjáték mai huzásai.

Budapest, május 11. (Saj. tud. táv.) Az osztálysorsjáték mai huzásán a hatvanezer koronát 82528 sz. nyerte, huszezeret 52012, tizezret 49169 sz. nyert.

A freiburgi érsek meghalt.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Mainzból távirják: K o m p, ujonnan ki-nevezett freiburgi érseket Freiburgba utaztában tegnap itt szélütés érte, minek következtében az éjjel meghalt.

Czáfolat.

Budapest, május 11. (Saj. tud. táv.) A bolgár távirati ügynökség jelenti: Teljesen alaptalanok azok a híresztelések, mintha Bulgária és Szerbia között feszült viszony állana fenn és hogy Neumor titkár ügyében ultimatumot nyújtottak volna át.

A háború.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Havannából érkezett hivatalos távirat szerint nem tudják, hogy hol van az amerikai hajóraj zöme.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Washingtonból sürgönyzik: Miles tábornok valószínűleg ma éjjel indul el törzskarával Tampából, hogy részt vegyen az első kubai expedícióban. A Chickamangában levő összes csapatok parancsot kaptak, hogy ma éjjel induljanak el, még pedig az egész gyalogság s a 3. és 6. lovas-ezred Tampába, az 1. és 10. lovas-ezred New-Orleansba és a 2. lovas-ezred Mobiléba.

Az Egyesült-Államok k a t h o l i k u s érsekei pásztorlevelet szerkesztettek, amelyet jövő vasárnap az összes templomokban felolvasnak és amely elrendeli, hogy az amerikai fegyverek diadaláért és az elesettek lelkiüdvéért imákat mondjanak.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Key-Westből sürgönyzik: A »Bratsberg« norvég gőzhajót és a »Fernandito« spanyol halászhajót az amerikai »Mangrove« hajó ma ide hozta. A »Bratsberg« néhány nap előtt távozott el az itteni kikötőből. Mozdulatai azt a gyanút keltették, hogy át akar törni a havannai zónákon, minek következtében elfogták.

A »Vicksburg« és a »Morriel« amerikai vértzetlen hadihajók a mult szombatona a santa-clarai ütegek lőtávolába jutva, csak nehezen tudtak megmenekülni és súlyos sérüléseket szenvedtek. Ez azt bizonyítja, hogy ily hajók nem állhatnak helyt a modern ágyúkkal szemben.

A czirkáló hajók, amelyek a kubai part mentén kémiszolgálatot végeznek, azt jelentik, hogy a spanyolok serényen dolgoznak a védművek megerősítésén az egész part mentén Bahiahondától Cardenasig. Új földhányásokat emelnek és az erődítvényeket táviróvonalakkal kötik össze egymással.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Londonból sürgönyzik: A »Daily News«-nak jelentik Key-Westből f. hó 10-éről: A »Gussie« szállító gőzhajóra rakott hadiszerek 7000 fegyverből, 200.000 töltényből és különféle Gallig-ágyúkból állanak. A hajó élelmi és gyógyszereket is szállít a felkelők számára.

Budapest, május 11. (Saját tud. táv.) Madridból távirják: Hir szerint Montojót a kavitei tönkretett hajóhad vezetőjét meggyilkolták.

KÖZGAZDASÁG.

A hegyi választmány ülése.

A nagyváradai hegyközség választmánya tegnap délután hosszasan tanácskozott a felmerült ügyek felett.

Jelen voltak: dr. Sipos Árpád elnök, dr. Molnár Imre, Székely Sándor, Bordé Ferencz, Kaczián Károly, Lévy Zsigmond, Tichy Gyula, Fűredi László, Széles Lajos, Szabó József, dr. Kutiák Ágoston, Márkus János hegybíró.

A hegybíró jelentése szerint a gyümölcs-termés igen silánynak ígérkezik. Felelősi továbbá, hogy *Miskolczy* Barna szőlőjéből nagyobb mennyiségű ojtványt loptak el. A jelentést tudomásul vették s megbízták a hegybíró, hogy az ojtvány-tolvajok kipuhatólása iránt intézkedjék.

A hegyi munkaidőt akként állapították meg, hogy délben 1 és fél órai pihenő s délután fél órai uzsonna idő legyen; aug. 1—20-ig csak amelyik gazda akarja, adja meg a fél órai uzsonna időt. A munka megkezdését és beszüntetését alkalmas módon jelezni fogják, de annak módjára nézve később állapodnak meg.

A már jogérvényes hegyi rendtartás és rendszabály értelmében a hegyen apró marhát csak zárva lehet tartani; lábas jószágokat pedig csak megkötve szabad legeltetni.

Az összes szőlőtulajdonosokat felhívják, hogy június végéig ebeiket távolítsák el a hegyről, mert ellenkező esetben büntetve lesznek.

Az összes hegyi szabályzatokat kinyomatják és a hegyi birtokosok között szétosztják.

Igen helyesen kimondották, hogy a hegyen flóber puskával lövöldözök és a madarászok ellen szigorúan járnak el.

A darázs pusztulással a szőlősgazdák szép eredményt értek el, de káros, hogy a nagyváradai hegygyel szomszédos községek szőlőterületein nem pusztítják a darázst. Felkérlik a városi tanácsot, hogy ez irányban irjon át Bihar megye alispánjához.

Még több apróbb ügyet intéztek el s az ülés véget ért.

Washingtoni földművelésügyi minisztérium havi jelentése szerint a gyapottal beültetett terület és a szántóföld az idén a mult évben tényleg művelt területnek 93.4%-át képezi. A buza átlagos állása május 1-én 86.5%. Az őszi búzával bevetett egész terület 5.7%-kal nagyobb mint 1896. őszién megművelt terület. A buza állását Kaliforniában 25%-ra becsülik, az ideai termés a legkisebb lesz az eddigiekhez képest, ellenben Kansasban oly nagy ter-

més várható, mint a milyen még nem volt. A buza állását ott 105%-ra teszik. A rozs átlagos állása a jelentés szerint 94.5%.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1898. május hó 10-ik napján tartott vásárban eladott termesztermények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 14.20. Új 13.60. Kétsz. buza 10.80—11.—. Rozs 9.50—10.—. Arpa 6.60—7.10. Zab 7.40—7.60. Tengeri: ó 6.30. új 6.50. Borsó 17.—. Lencse 19.—. Bab 8.50. Köleskása 12.—. Burgonya 3.80. 100 kiló lángliszt 23.40, zsemlyelisz 23.20, fehérkenyér liszt 22.50, barnakenyér liszt 21.20, széna fuvarral 1.50, szalma 0.50 Szalona 64.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkgr. alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.20, tölgyfa 2.90, cserfa 3.35. 100 kiló marhahus 48.—. Öntött gyertya 42.—. Lámpaolaj 40.—. 1 liter ó-bor —50. Új-bor —40. Pálinka —32, Szilva pálinka —90. Szesz 0.95. 1 mm. kőso 10.70, nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 32.—, szappan 24.—, birka gyapju —, magyar gyapju —. Egy hektoliter ó-bor 33.—, új bor 23.—, mész 1.30, kemény faszén 1.80, puha faszén 1.60, kendermag 10.—. köles 6.—, repce 13.—, dió 26.—, mogyoró —, aszu szilva 24.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 12, szalonna 68, sertéshus 60, juh-hus 32, veres hagyma 20, fog-hagyma 38, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 18. Egy liter kőolaj 18, 1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1898. évi május 10-ről: Tiszta buza körülbelül 500 hltr, kétszer res buza 150 hltr, rozs 300 hltr, árpa 100 hltr. zab 100 hltr, tengeri 400 hltr, burgonya 700. hltr. Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 70 drb, félhizott 170, sovány 220, süldő 480, malacz 800, hizott marha 10, jármás ökör 400, fejős tehén 300, borju 266, bivaly 4, juh és kecske 680, ló 400.

Marha ártáblázat 1898. május 10-ről Egy pár első rendű jármás ökör 320—335, egy pár másodrendű jármás ökör 220—290, egy pár harmadrendű jármás ökör 116—210, 1 pár fejős tehén 100—190. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 65—86. 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 45—68, 1 drb. veres borju 9—16, 1 drb. fél éves borju 16—24, 1 drb. egy éves borju 22—32, két éves borju 32—56. 1 pár hizott sertés 53—92, 1 pár fél éves 20—24 1 pár egy éves sertés 34—46, 1 párja két éves sertés 54—80, egy jó ígás ló 65—100, drb. pár ökörbőr 16—21, egy pár tehénbőr 13—16 1 ár borjubőr 6—81 pár lóhbőr 7—10.

A triesti általános biztosító-társaság. (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 12-én tartott 66-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 410.815.677 korona 60 fillert tettek ki és az év folyamán bevett díjak 17.282.135 korona 40 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8.225.896 korona fillérrel 106.055.417 korona 10 fillére emelkedett.

A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 26.059.779 korona 92 fillér volt, miből 11.054.256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tisztadíjbevétel 15.005.523 korona 60 fillérre rugott, mely összegből 12.079.205 korona 16 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 68.189.768 korona 38 fillért tesznek ki.

Károkkért a társaság 1897-ben 24.466.461 korona 76 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606.962.236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 113.406.607 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 170.141 káresetben fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14.769.224 korona 48 fillérre rugnak, különösen kjemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozásra alakított tartalék, mely az 1.560.000 korona külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kiha-

sított 44.315 korona 04 fillérrel 9.359.224 korona 48 fillérre emeltetett fel úgy, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglévő értékpapírok értékének éppen 10%-ának felel meg, továbbá felemlítendő még az 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezen kívül fennáll még egy 400.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb, esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 132.340.020 korona 60 fillérről 143.645.142 korona 28 fillér emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	23.510,126 korona 14 fillér	
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	12.499,795	> 64 >
3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök	568,842	> 06 >
4. Értékpapírok	94.373,963	> 44 >
5. Tárca váltók	811,139	> 70 >
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7.350,000	> — >
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések	4.165,607	> 26 >
8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	365,668	> 04 >
	143.645,142 korona 28 fillér	

Ezen értékekből több mint 36 millió korona magyar értékre esik.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatőzsde.

Készáru búzában az irányzat gyenge volt.

Határidők.

	Budapest, márcz. 11.
Buza őszre	11.90
Buza tavaszra	15.15

Tengeri	6.23
Rozs őszre	6.26
Zab őszre	6.15

Értéktőzde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, márcz. 11.

Déli vasut	78.—
Rimamurányi	253.3/4
Magyar jelzálog	254.3/4
Magyar leszámítoló	257.—
Iparbank	101.—
Budapest közuti	357.—
Kereskedelmi bank	14.17
Salgótarjáni	601.—
Waggon-kölcsön	244.—
Villamos vasut	275.7/2

Bécs, márcz 11.

Az irányzat javult.

Oszt. hitel	856.87
Magyar hitel	383.3/2
Allamvasut	357.—
Birodalmi márka	58.91

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1898. márcz 11-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	119.—
Magyar vasut kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.25
Magyar keleti vasuti államsbörény 1873-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmé. est jog megváltási kötvény	100.55
Porvált-szalvón föld terhermentesítési kötvény	97.75
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	160.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy kölcson	139.75
Oszt. járadék papírban	101.75
Oszt. járadék ezüstben	101.75
Oszt. járadék aranyban	121.—
Oszt. korona járadék	15.—
1860. Oszt. államsorsjegyek	143.—
Oszt. magyar bankrészevény	913.—
Magyar hit bankrészevény	383.50
Oszt. k. hitelintézeti részvény	357.—
Pá is vista	356.75
20 márkás arany	955.—
Német birodalmi márka	58.87.1/2
London viste	120.85
Páris vista	47.70
20 márkás arany	11.78

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Evadberlet 7. szám.

Kisberlet 7. szám.

Páratlan.

Páratlan.

Ma csütörtökön, 1898. május 12-én
a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

Nebántsvirág.

Operette 4 felvonásban. Irták: Meilhac M. és Milland.

Személyek:

Denise de Fiavigny	Perényi Margit.
Órnagy Chateau Gibus gróf	Vendrei Ferencz.
Celestin (Floridor)	Nyárai Antal.
Fernand de Champlatreux	Kassai K.
Fejedelemszony	K. Arpási Kata.
A zárda kapusnéja	Vankné.
1.)	Szabó Iona.
2.)	Farkas Emma.
3.)	Miklósi Margit.
4.)	Aghyné.
Színigazgató	Rózsahegy Kálmán.
Loriot, őrmester	Leővey Leo.

Helyárak mint rendszeren.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap, pénteken, 1898. május 13-án bérlet-folyamban.

Itt telő ször:

Katonadolog.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Gascogne.

SZERKESZTŐI POSTA.

Cyklamen. Kissé gyors az átmenet egyik érzelemből a másikba, de ezen pár szóval lehetne segíteni, — ha nem név nélkül kaptuk volna a tárczát sort kerítettünk volna rá. Ismeretlen kézből semmit sem közlünk.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Csődtömeg-eladás!

A t. vevőközönség szives tudomására hozom, hogy általam megvett **vb. Markovits Mór csődtömegéből** még megmaradt áruk, valamint egy ujabban vásárolt nagy tömeget **ugyanott (Stern Gyula czipő-üzlete mellett) becslési** árban kiárusítom.

Eladásra kerülnek:

- 10000 méter mosó voilok 9 1/2 krtól
- 10000 « atlas szatin 22 krtól,
- 5000 pár női-, férfi- és gyermek harisnya 12 krtól
- 600 drb nap és esőernyő 33 krtól,
- 325 drb férfi turista ing 88 krtól,
- 4000 méter fekete mintázott selymek és valódi japáni Ponche.
- 200 pár selyem női keztyü 29 krtól,
- 125 ágygarnitúrák 4 frt 25 krtól,
- 100 ablak-függöny 99 krtól,
- 8000 méter színes ruhaszövet 15 krtól,
- 900 méter fekete Terno és finom divatmintájú,
- 2000 méter foulard satin 9 krtól,
- 1000 drb női ing, bugyogó és corsetták 55 krtól.

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN,

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Üzletemben Zöldfa-utca elején ruhaszövet, batiszt, selyem és disz ujdonságok, valamint női felöltők dús választék és mérsékelt árban kaphatók.

